

Код та назва дисципліни українською мовою / Назва дисципліни англійською мовою	1у-04-036 Психологія критичного мислення / Psychology of Critical Thinking
Рекомендується для галузі знань (спеціальності, освітньої програми)	Для спеціальностей усіх галузей знань
Кафедра	Кафедра педагогічної та вікової психології
П.І.П. НПП (за можливості)	Стояцька Ганна Михайлівна
Рівень ВО	Перший (бакалаврський) рівень
КУРС, семестр (на якому буде викладатись)	2-4 курс, парний семестр
Мова викладання	Українська
Пререквізити (передумови вивчення дисципліни)	Базові знання гуманітарних та соціальних дисциплін.
Чому це цікаво/треба вивчати	Цей курс досліджує психологічні основи та когнітивні механізми критичного мислення, яке належить до однієї з фундаментальних аналітичних здібностей та водночас однією з найважливіших людських «м'яких навичок» (soft skills). Володіння навичками критичного мислення дає можливість краще розуміти інтелектуальні потреби, бути гнучким у прийнятті рішень, готовим до змін, інновацій, творчої обробки інформації, вміти протистояти маніпуляціям у спілкуванні. Розуміння психологічної природи критичного мислення – це життєва потреба, яка допомагає адекватно інтерпретувати світ.
Перелік тем з дисципліни	<i>Розділ 1.</i> Тема 1. Психологія критичного мислення. Критичне мислення та аналіз інформації. Тема 2. Психологія дезінформації та стратегії когнітивного стримування. Тема 3. Психологічні основи аргументативного мислення. Логіка як фундамент критичного мислення. Тема 4. Основи аргументації та інтерпретація даних. Баєсівське мислення проти природних процесів аргументації. Тема 5. Когнітивні проблеми у перевірці та фальсифікації гіпотез. Психологічні бар'єри для зміни парадигми. <i>Розділ 2.</i> Тема 6: Критичне мислення в цифрових середовищах. Ментальні уявлення про ймовірність та невизначеність. Тема 7. Таксономія та «сліпі зони» когнітивних упереджень. Тема 8. Адаптивна раціональність: перспектива упереджень та евристик. Тема 9. Когнітивні війни. Маніпулятивні техніки в стратегіях непрямих дій. Тема 10. Критичне та стратегічне мислення. Стратегії розвитку критичного мислення та практика прийняття рішень.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентність)	Вивчення цієї дисципліни дозволяє більш вдумливо розглядати досвідні проблеми, знати психологічні особливості процесів логічного мислення та певні навички застосування його методів, рефлексувати стосовно загальноприйнятих переконань, ретельно виділяючи ті переконання, які є розумними та логічними.
Очікувані результати навчання	- Покращення здібностей міркувати, уникати помилок у міркуваннях, ідентифікувати людську ірраціональність, упередження, спотворення, некритично сприйняті соціальні правила і табу; - Вдосконалення навичок ясного, логічного, послідовного мислення; - Формування доказових аргументів, що є важливим у психології; - Знаходження доказів, ретельного вивчення структури міркувань і припущень, аналіз фактів і відстеження наслідків слів і дій; - Оцінювання інформації з використанням абстрактних ідей для

	її ефективної інтерпретації, обґрунтуванням висновків і рішень, перевіркою їх на відповідність критеріям і стандартам міркування; - Ефективне спілкування шляхом вирішення складних світоглядних проблем.
Інформаційне забезпечення	1. Двек К. Mindset. Змініть спосіб мислення і розкрийте свій. К: Наш Формат, 2024. 302 с. 2. Канеман Д. Шум. Хибність людських суджень / Деніел Канеман, Олів'є Сібоні, Кас Санстейн. К: Наш Формат, 2022. 358 с. 3. Левітін Д. Структуроване мислення. Ясний розум в інформаційному хаосі. Х.: Наш формат, 2020. 456 с. 4. Новелла С. Путівник Усесвітом для скептиків. Як знати, що справді правда у світі, де все більше брехні. Х.: Жорж, 2018. 536 с. 5. Петрочеллі Джон. Що за маячня? Ефективна протидія фейкам, конспірології та обману. К.: Наш Формат, 2025. 237 с. 6. Сібоні О. Досить уже помилок. Як наші упередження впливають на наші рішення. К., Лабораторія, 2021. 240 с. 7. Frankfurt H. G. On Truth. 1st ed. New York: Knopf. 2006. 8. Frederick S. Cognitive Reflection and Decision Making. <i>Journal of Economic Perspectives</i>. 2005. 19(4):25-42. 9. Fleming S.M., Dolan R.J. The neural basis of metacognitive ability. <i>Philosophical Transactions B</i>. 2012. 367(1594):1338-49 10. Halpern Diane F. Thought and Knowledge: An Introduction to Critical Thinking. Publisher: Psychology Press City, 2002. 487 p. 11. Lipman M. Thinking in Education, 2003. 318 p. 12. Mercier H., Sperber D. The Enigma of Reason. 2017. 396 p.
Види навчальних занять (лекції, практичні, семінарські, лабораторні заняття тощо)	Лекції, практичні заняття
Вид семестрового контролю	Диференційований залік
Максимальна кількість здобувачів / Мінімальна кількість здобувачів (для мовних та творчих дисциплін за необхідності)	150 осіб